

Opgave 8

uit een krant (oktober 2006):

Chili profiteert slim van hoge koperprijs

De afgelopen maanden heeft de koperprijs een recordhoogte bereikt. Op de kopermarkt werd 8.000 dollar per duizend kilogram koper betaald. De hoge prijs is vooral te verklaren uit de toenemende vraag naar koper in snel groeiende economieën zoals die van China en India.

Chili is de grootste koperproducent ter wereld en het bedrijfsleven verdient goed aan de export van koper. Het gaat dan ook goed met de Chileense economie. Het is echter niet alleen maar feest. De scherpe prijsstijging van koper heeft ertoe geleid dat de koers van de nationale munt, de peso, steeg. Eind 2006 was 100 pesos daardoor \$ 0,20 waard geworden terwijl dat eind 2001 nog \$ 0,13 was. Exportbedrijven in Chili zoals Dole, de grootste fruitteler in het land en Concha y Toro, wijnexporteur, hebben nadeel van de gestegen koers van de peso.

- 2p **23** Bereken met hoeveel procent de koers van peso in dollars tussen eind 2001 en eind 2006 is gestegen.

De koersstijging van de peso wordt ...(1)... genoemd en wordt in de geschetste situatie veroorzaakt door een ...(2)... op de lopende rekening van de Chileense betalingsbalans waardoor er op de ...(3)... meer ...(4)... pesos is dan ...(5)... pesos.

- 2p **24** Wat moet in plaats van de cijfers worden ingevuld om een economisch correcte tekst te krijgen?
- bij (1) appreciatie / depreciatie
 - bij (2) overschot / tekort
 - bij (3) kopermarkt / valutamarkt
 - bij (4) aanbod van / vraag naar
 - bij (5) aanbod van / vraag naar

- 2p **25** Leg uit dat Dole en Concha y Toro nadeel hebben van de gestegen koers van de peso.

Dankzij de goede economische situatie stroomt er veel belastinggeld in de Chileense staatskas. De Chileense overheid geeft dit geld echter niet allemaal uit, maar stopt een flink deel in een spaarfonds. Dit fonds wordt in vreemde valuta's aangehouden en is bedoeld om in slechtere tijden de economie te kunnen stimuleren.

Om het spaarfonds te vullen, koopt de Chileense overheid ...(1)... in ruil voor ...(2)... Hierdoor wordt er een ...(3)... druk op de koers van de peso uitgeoefend waardoor de Chileense internationale concurrentiepositie ...(4)... wordt.

2p **26** Wat moet in plaats van de cijfers worden ingevuld om een economisch correcte tekst te krijgen.

bij (1) peso's / vreemde valuta's

bij (2) peso's / vreemde valuta's

bij (3) neerwaartse / opwaartse

bij (4) versterkt / verzwakt